

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, लेखा समूह, तह-५, लेखापाल/स्टोरकीपर पदको खुल्ला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. लिखित परीक्षाको विषय, पूर्णाङ्क, परीक्षा प्रणाली, प्रश्नसंख्या, अंकभार र समय निम्नानुसार हुनेछ ।

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अंकभार	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण	१००	४०	वस्तुगत बहु बौद्धिक प्रश्न	सामान्यज्ञान	२५	२
					बौद्धिक परीक्षण	१०	२
					सामान्य गणित	१०	२
					कम्प्युटर सम्बन्धि ज्ञान	५	२
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत प्रश्न	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	८	५
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	६	१०

- वस्तुगत प्रश्नमा प्रत्येक प्रश्नका चार वटा सम्भाव्य उत्तर दिइने छ । जस मध्ये एउटा सही उत्तरमा (लोकसेवा आयोगले तोके बमोजिम) चिन्ह लगाउने वा लेख्नु पर्नेछ । गलत उत्तर बापत प्रति गलत उत्तर २० प्रतिशतका दरले अंक घटाइनेछ ।
- प्रथमपत्र र द्वितीयपत्रको परीक्षा फरक फरक हुनेछ ।
- परीक्षाको माध्यम नेपाली वा अंग्रेजी भाषा हुनेछ ।
- सामान्यतः प्रत्येक इकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछन् । प्रत्येक इकाईको अंकभार तोकिए बमोजिम हुनेछ । लामो उत्तर दिनुपर्ने प्रश्न एकै वा खण्ड खण्ड गरी (दुई वा सो भन्दा बढी) सोध्न सकिनेछ ।

प्रथमपत्र: सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण (प्रशासन सेवा, तह-५ का सबै समूहका लागि)

१) सामान्यज्ञान :

- सौर्यमण्डल: सूर्य, ग्रह, उपग्रह, तारा
- विश्वको भूगोल: महादेश, महासागर, अक्षांश, देशान्तर, अन्तर्राष्ट्रिय तिथि रेखा, समय, पर्वतश्रृंखला, नदी, हिमनदी, ताल, हिमताल, देश तथा तिनका राजधानी
- नेपालको भूगोल र आर्थिक तथा सामाजिक कृयाकलाप: धरातलीय स्वरूपको किसिम र विशेषता, नेपालमा पाईने हावापानीको किसिम र विशेषता, नदीनाला, तालतलैया, खनिज पदार्थ, यातायात, विद्युत, शिक्षा, स्वास्थ्य, संचार, कृषि, उद्योग, पर्यटन र व्यापार सम्बन्धि सामान्य जानकारी
- नेपालको इतिहास: किरांतकाल, लिच्छविकाल, मल्लकाल र आधुनिक इतिहासका प्रमुख घटना सम्बन्धि सामान्य जानकारी
- नेपालको सामाजिक एवं सांस्कृतिक अवस्था: प्रथा, परम्परा, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य, संगीत
- अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था: संयुक्त राष्ट्र संघ र यसका एजेन्सीहरू (UNO and Its Agencies) र दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (SAARC) सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नविनतम गतिविधिहरू, खेलकुद, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत लगायत महत्वपूर्ण व्यक्तित्व सम्बन्धी जानकारी
- नेपालको जलस्रोत, सौर्य उर्जा, जलविद्युत विकास र नेपाल विद्युत् प्राधिकरण सम्बन्धी जानकारी
- नेपालको प्रचलित संविधान र नेपालको शासन प्रणाली सम्बन्धि जानकारी

२) बौद्धिक परीक्षण:

- शाब्दिक तार्किक परीक्षण: शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ-डिकोडिङ, छोट्टिका अक्षर/संकेत मिलाउने, दिशा र दूरी ज्ञान परीक्षण, तार्किक विश्लेषण, श्रेणीक्रम (पंक्तिक्रम), आगमन, निगमन
- अशाब्दिक तार्किक परीक्षण: अनुक्रम, समरूपता, एकरूपता, वर्गीकरण, तार्किक चित्रात्मक विश्लेषण, भेन चित्र, मेट्रिक्स चित्र, त्रिभुज र वर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण

३) सामान्य गणित:

प्रतिशत, भिन्न, दशमलव, अनुपात, औषत, नाफा-नोक्सान, व्याज, श्रेणीक्रम र ऐकिक नियम

४) कम्प्युटर सम्बन्धि ज्ञान:

- Word processing, Excel, Powerpoint, Internet सम्बन्धि सामान्य जानकारी
- कम्प्युटरको इतिहास र यसको उपयोग ।

द्वितीयपत्र - सेवा सम्बन्धी (लेखा समूह)(क) विषयगत ज्ञान (६० अंक)

१. लेखाको आधारभूत अवधारणा: (१ x ५ = ५, १ x १० = १०)
- १.१ कारोवार मापन र पहिचान
  - १.२ पूँजीगत तथा आयगत आम्दानी तथा खर्च सम्बन्धि अवधारणा
  - १.३ दोहोरो लेखा प्रणालीको परिचय, लेखांकन प्रणालीका आधारहरू (नगद, प्रोदभावी र परिमार्जित नगद)
  - १.४ लेखाङ्कन समीकरण (Accounting Equation) तथा लेखाहरूको वर्गीकरण र यसमा प्रयुक्त पारिभाषिक शब्दावली
  - १.५ लेखाङ्कन सम्बन्धि अभिलेखहरू: नगद, जिन्सी, जर्नल भौचर, नगदी किताव, सानो नगदी कोष र सहायक खाताहरू
  - १.६ नियन्त्रण लेखा, सहायक लेखा, सन्तुलन तथा खाताबन्दी
  - १.७ ह्रास कट्टीको अवधारण, महत्व तथा ह्रास कट्टी गर्ने विधिहरू र लेखांकन
  - १.८ बैंक हिसाव मिलान (Bank Reconciliation): अर्थ, मौज्जात फरक पर्नाको कारण र मिलानका तरिका
  - १.९ लेखामा देखिने त्रुटी र सुधार गर्ने तरिका
२. वित्तीय प्रतिवेदन तयारी तथा प्रस्तुती: (२ x ५ = १०)
- २.१ वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन र वित्तीय प्रतिवेदन
  - २.२ सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance) को अर्थ, तयार गर्ने विधि, सन्तुलन परीक्षण नमिल्ने अवस्था र मिलाउने तरिका
  - २.३ कार्य सञ्चालन स्तरीय कार्यालयको आर्थिक प्रतिवेदन र एकिकरण सम्बन्धी प्रकृया
  - २.४ वित्तीय विवरणको अर्थ र आर्थिक स्थिति, आय विवरण नगद प्रवाह विवरण तयारी तथा समायोजनको तरिका
  - २.५ वित्तीय विवरणको उपयोगको क्षेत्र र महत्व
  - २.६ नेपालमा वित्तीय प्रतिवेदन मान र नियमन व्यवस्था
३. लागत लेखा प्रणालीको जानकारी : (१ x १० = १०)
- ३.१ लागतको अर्थ र वर्गीकरण
  - ३.२ लागत लेखाको अर्थ उद्देश्य, लागत लेखा र आर्थिक लेखा बीचको भिन्नता
  - ३.३ सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन: अर्थ, महत्व, चक्र, खरिद योजना
  - ३.४ सामाग्री अभिलेख : नियन्त्रणको आवश्यकता, महत्व, भण्डारण प्रक्रिया, सामाग्री निस्काशन गर्दा गरिने मुल्यांकन विधिहरू
  - ३.५ लागतका विभिन्न तत्व, श्रम लागतको ज्याला भुक्तानी र यसको नियन्त्रण
  - ३.६ शिरोभार लागतलेखा: अर्थ, वर्गीकरण, निर्धारण र बाँडफाँड
४. आन्तरिक नियन्त्रण तथा लेखा परीक्षण: (१ x १० = १०)
- ४.१ आन्तरिक नियन्त्रणको अर्थ र विधिहरू
  - ४.२ आन्तरिक लेखा परीक्षणको अर्थ
  - ४.३ लेखापरीक्षणको अर्थ, महत्व, वित्तीय तथा कार्यमुलक लेखा परीक्षण, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
  - ४.४ लेखापरीक्षण कैफियतहरूको फछ्यौटका तरिका
५. आवधिक योजना तथा बजेट: (१ x १० = १०)
- ५.१ नेपालको चालु आवधिक योजनाको सामान्य जानकारी
  - ५.२ बजेटको अर्थ, प्रकार र बजेट तर्जुमा प्रकृया
६. कार्यालय व्यवस्थापन: (१ x ५ = ५)
- ६.१ संस्थागत बैंक खाता सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था, चेक, डाफ्ट तथा प्रतित पत्र सम्बन्धी जानकारी, बैंक जमानी, कार्य सम्पादन जमानत र जमानत फुकुवा
  - ६.२ टिप्पणी लेखन: अर्थ, आवश्यकता, उपयोग र महत्व
  - ६.३ फाइलिंग तथा अनुक्रमणीका सम्बन्धी जानकारी
  - ६.४ कार्यालय सामाग्रीको लगत, संरक्षण सम्बन्धि जिम्मेवारी

(ख) कानून सम्बन्धी ज्ञान (४० अंक)

१. नेपालको प्रचलित संविधान: (१ x ५ = ५)
- (क) प्रारम्भिक
(ख) राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, प्राकृतिक साधन स्रोतको संरक्षण, संवर्धन र उपयोग सम्बन्धी नीति, श्रम र रोजगार सम्बन्धी नीति, राज्यको दायित्व
(ग) संघ, प्रदेश र स्थानीय तह आर्थिक कार्यप्रणाली
(घ) महालेखा परीक्षक
(ङ) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार
२. प्राधिकरण सम्बन्धि ऐन तथा विनियम : (१ x ५ = ५, १ x १० = १०)
- २.१ नेपाल विद्युत प्राधिकरण ऐन, २०४१ को
(क) संस्थागत पूंजी र व्यवस्थापन
(ख) काम कर्तव्य र अधिकार
(ग) कोषको लेखा परीक्षण
- २.२ नेपाल विद्युत प्राधिकरणको प्रचलित कर्मचारी सेवा विनियमावली
- २.३ विद्युत चोरी नियन्त्रण नियमावली, २०५९ को
(क) विद्युत आपूर्ति बन्द गर्न सक्ने व्यवस्था
(ख) पुनः विद्युत लाइन जडान गर्ने व्यवस्था
(ग) पुरस्कार सम्बन्धी व्यवस्था
- २.४ प्रचलित विद्युत महशुल संकलन विनियमावली
३. नेपाल विद्युत प्राधिकरणको प्रचलित आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी विनियमावली: (१ x १० = १०)
- (क) प्रारम्भिक
(ख) केन्द्रीय कोष तथा खाता संचालन सम्बन्धी व्यवस्था
(ग) बजेट रकमको निकाशा र खर्च सम्बन्धी व्यवस्था
(घ) सम्पत्तिको जिम्मा, लगत संरक्षण र बरबुभारथ
(ङ) पेशकी तथा पेशकी फछ्यौट
(च) खरिद विधि र खरिद संभौताको छनौट
(छ) बोलपत्र सम्बन्धि व्यवस्था
(ड) खरिद सम्बन्धि अन्य व्यवस्था
४. अन्य सान्दर्भिक कानून: (२ x ५ = १०)
- ४.१ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
(क) भ्रष्टाचारको कसुर र सजाय सम्बन्धी व्यवस्था
(ख) भ्रष्टाचारको निगरानी सम्बन्धी व्यवस्था
- ४.२ आयकर ऐन, २०५८ र नियमावली, २०५९
(क) आयको गणना
(ख) अन्तिम रुपमा कर कट्टी हुने भुक्तानी
(ग) कर कट्टी प्रमाण पत्र, कट्टी गरिएको करको विवरण र भुक्तानी
(घ) करारको भुक्तानी गर्दको कर कट्टी
(ङ) रोजगार दाताबाट कर कट्टी
- ४.३ सेवा निवृत्त कोष सञ्चालन सम्बन्धी
(क) कर्मचारी संचयकोष रकम कट्टी, जम्मा र कोष कट्टी रकम फिर्ता पाउने
(ख) नागरिक लगानीकोष कट्टी दाखिला र रकम फिर्ता पाउने व्यवस्था

द्रष्टव्य: पाठ्यक्रममा राखिएका संविधान, ऐन, नियम र विनियमहरू परीक्षा हुनु भन्दा ३ महिना अगाडी सम्म संशोधन वा खारेज भई त्यसको सट्टा हाल प्रचलनमा रहेकालाई सोही अनुरूप पाठ्यक्रममा समावेश भएको मानिने छ ।

